U. B. BERGEN
16.11.45
Ms. 1568 I 7 -8

12. oktober 1942.

34 mord.

24. september 1942 talte Norges konge til det norske folk. Bl.a. sa han: "La dere ikke provosere til handlinger som kan få våre fiender til å ta enda flere represalier enn de allerede har gjort. Fortsett kampen i det stille, vår time kommer nok." Kort tid før talte statsminister Nygaardsvold og ga gjorde oppmerksom på at våre fiender ville prøve på å provosere det norske folk. Han understreket at enhver ubesindig handling som kunne få tyskerne til å ta represalier, måtte unngås. Quisling har selv innrømmet at han har lyttet til kongens tale, og både han og tyskerne var klare over vår regjerings holdning. Det har aldri vært rettet noen appell fra London til nordmenn om å begå gjerninger som kunne få tyskerne til å handle. Det er heller ikke konstatert noen sabotasjehandlinger nordpå, heller ikke på Nordlandsbanen. Det har vært konstatert et lite våpenlager i Mjåvatn, og de som er skutt herfra er myrdet på grunn av at de angivelig skulle hatt kjennskap til det. Reuter oppgir at det er skutt 1 lensmann og 1 tysker og at de myrdede var gisler. Quisling og Terboven har vært skuffet over at de ikke i noe tilfelle kan peke på at det er gjort voldshandlinger i Norge som Norges konge og regjering kan få skylden for. Likevel har Terboven denne gang våget å gå til aksjon. Han har aldri skydd noen dumheter for å øke det norske folks hat til tyskerne. Vi skal også merke oss at NS deler ansvaret for det som er gjort. Tirsdag drepte bødlene 10 nordmenn. Det var direkte mord. De som ble drept, hadde ikke gjort seg skyldig i den forbrytelse de ble skutt for. Teatersjef Gleditsch var blant dem. På denne måten verdsetter tyskerne kulturlivets menn. Gleditsch har skaffet seg et navn i norsk teaterhistorie, og til minne om denne fremragende teatermannen vaiet det norske flagget på halv stang med sort flor på mange teatre i Sverige. Onsdag ble 15 nordmenn skutt i Trondheim. Torsdag kl. 19 var all trafikk i Trondheim standet. Stillheten hersket i byen. Da stupte atter 9 vergeløse nordmenn mot muren. De falt som ofre for folk og fedreland. Hovedsakelig var de i 20-åraalderen, noen var omlag 30 år. Det var småbrukere som underholdt sin mor og sine søsken. De vil få sin plass på den minneplate som vil bli holdt i ære så lenge nordmenn lever. I dyp ærbødighet bøyer vi alle våre hoder for disse martyrene. Vi stålsetter oss til å fortsette kampen vår i beviisstheten om at rettferdighetens dag vil komme. Vi hylder Trøndelags og Trondheims seige befolkning. Alle de lidelsene som ligger framfor oss skal bare styrke oss i vår nasjonalsamhørighet og troen på Norges frihet og selvstendighet.

"Om mange av oss falt,
og flere følger efter,
så har vi indre krefter.
Vi overlever alt.
Vi har en hellig seierstro.
Den gir oss tålsomhet og ro.
Vi vet at ånd er evig,
og liv vil alltid gro."

Nyhetene 5/10 - 9/10-42.

Østfronten: Slaget om Stalingrad raser med uforminsket styrke etter over 70 dagers kamp. En rekner med at det tyske stormangrepet som nå holder på, er det voldsomste som har vært. 3 divisjoner er satt inn, likeens hundrevis av tanks og mange fly, men alt er forgjeves. Et helt nytt distrikt innenfor byen ble tatt igjen ved russisk stormangrep mandag. Hårdnakkede kamper foregår framleis i de n.v. forstedene, der tyskerne har tatt en del gater. Tyskerne har angrepet noen fabrikker, men ble slått tilbake. Det samme er de blitt under mange angrep ellers i byen. Flere ganger er det russerne som tar offensiven, og torsdag tok de flere gater igjen. Arbeidere og soldater kjemper side om side. Tyskerne fører fram mange forsterkninger til selve byen, dels pr. fly.

Hovedslaget foregår på steppene mellom Don og Volga, der Timosjenkos divisjoner rykker fram hver eneste dag. Truselen mot denne tyske flanken vokser trass i hard motstand. Det blir meldt at den ene skyttergraven etter den andre blir tatt fra tyskerne, som også bruker ødelagte tanks som befestede stillinger. Onsdagmeldingen fra Berlin innrømmet at Timosjenkos armeer på flere steder er kommet over Don. Sør for Stalingrad er et angrep med 54 tanks slått tilbake. 34 av dem ble ødelagte.

I Moistockområdet i Kaukasus er alle tyske angrep i uken slått tilbake. Likeens er tyskerne slått tilbake i et forsøk på å komme over en fjellovergang. Ved Novorisisk har russerne tatt igjen mange høyder og bebodde strøk. Tysk propaganda prøver å bagatellisere den russiske Svartehavsflåten p.g.a. tapet av Sebastopol og andre havner. Imidlertid er de havnene russerne har igjen, utbygd, og faktum er at Svartehavsflåten er mønst like effektiv som før og like farlig for tyskerne.

I Voronesjsektoren meldes at russerne har satt i gang en ny offensiv her etter kraftig artelleriforberedelse. De er trengt inn i tyskernes linjer. Russiske tropper har tatt viktige stillinger på midtfronten, og tyskerne har også her hatt store tap. Ved Rsjev går russerne på, og det er hårde kamper i byens utkanter. Byen brenner, og tyskerne viker. Rsjev danner utgangspunktet til 2 veier, nemlig mot Vjasma og traktene deromkring og mot Hviterusland. N.v. for Moskva har russerne tatt viktige stillinger fra de tyske armeene. Ved Leningrad fortsetter det russiske presset. Tyskerne har her lidd store tap. På 3 dager er 92 tyske fly skutt ned over Leningrad. Det blir også meldt om aktivitet på Volchowfronten. Russerne har angrepet tyske flyplasser i disse avsnitt. Også tyske flyplasser ved Østersjøen er angrepet.

Det er 1 år siden Hitler ved sin pressesjef Dietrich sa at hele den røde arme var tilintetgjort.

Den allierte hjelpen til Russland blir først helt effektiv når de går til offensiv på fastlandet, til lands, til vanns og i luften, sa Stalin sist søndag. New York bekrefter at front nr. 2 kommer i stand snarest mulig. Churchill ble i Underhuset spurt om disse tingene, men han ville ikke gi noen erklæring. Han ville råde Underhuset til ikke å komme inn på disse tingene nå.

Vestfronten:

Store styrker britiske bombefly var natt til tirsdag over Tyskland, hovedsakelig n.v. og vest-Tyskland. 10 fly savnes. Moskitobombefly hadde tirsdag fulltreffere på mål i Holland. Om ettermiddagen var de samme flytypene over mål i Tyskland. Ikke noe fly gikk tapt. Natt til onsdag var britiske bombefly i stort antall over Tyskland og rettet et kraftig og konsentrert angrep på Osnabrück. Jernbanen ble også angrep. 6 fly savnes. Fredag morgen angrep store formasjoner amerikanske bombefly og flygende festninger områdene ved Lille i Nord-Frankrike. Antakelig var det over 100 fly som deltok sammen med store jageravdelinger. - Meldinger og fotografier fra Køln viser at tyskerne framleis holder på med opprydning atter 1000-flyangrepet natt til 31. mai.

Den britiske regjering har erklært at medmindre de britiske soldatene som ble tatt til fange ved Dieppe blir frigjort fra lenkene sine, vil det øyeblikkelig bli tatt liknende forholdsregler med et tilsvarende antall tyske fanger i britiske hender. Som kjent er det tyskerne som beskylder engelskmennene for å ha gjort dette først, men den engelske regjeringa lar seg ikke bløffe og tar ikke imot noen ordre fra nasistene. "Times" skriver at det engelske folk ikke ønsker å se vergeløse menn bli behandlet på denne måten, men Tyskland må ikke spekulere i dette. Dersom den tyske regjering ikke kommer på bedre tanker, går også engelskmennene til handling. Tiltaket er typisk for Hitler og blir satt i verk av armestaben hans, som også synes å ha mistet sin soldateære. Det er typisk for Hitler at han trier med å legge tre ganger så mange fanger i jern dersom engelskmennene setter i verk truselen sin. Romas spede røst har også latt seg høre i denne forbindelse.

10 funksjonærer i Arbeidsdepartementet i Vichy er gått av, da de ikke vil være med på å sende flere arbeidere til Tyskland. Laval er kommet tilbake til Paris for å forhandle videre med tyskerne. På 8 dager må han skaffe 130.000 fagarbeidere. Tyskland truer med å utvide tvangsutskrivingen ogå til det uokkuperte Frankrike. De franske kvinnene yter særlig en glimrende passiv motstand mot tvangsutskrivingen. Arbeidere i mengder forsvinner før de skal reise, andre stikker av fra togene osv. 17 franskmenn ble onsdagx skutt i Lille. 95.000 jødiske familier er deportert fra Paris. Pariseravisene er blitt nektet å offentliggjøre det.

Holland trues nå også med utskriving til militærtjeneste. Det er ikke nok at hollanderne arbeider, skriver Essener Zeitung.

Over Stockholm blir meldt at spenningen mellom Danmark og Tyskland er øket. Den danske regjering skal hå fått et ultimatum. Hitler truer bl.a. med innsettelse av Gestapo og å kaste kong Christian. De tyske kravene gikk først ut på bl.a. at nasistene og Gestapo skal få større makt i politiske saker. Tyskerne krevde danske skip vepnet og 200.000 fagarbeidere straks overført til Tyskland. Fredag ble meldt via Stocholm at spenningen mellom Tyskland og Danmark har nådd sin krise. Hitler krever nå 30.000 dansker til Østfronten. Det skal våre inngått et kompromiss for å få de tidligere kravene i havn. Det har altså som vanlig resultert i nye tyske krav. De engelske avisene skriver at dersom ikke Danmark nå viser en fast holdning, havner det på en vasallstats plass. Det skal våre kommet meget Gestapo til Danmark.

Afrika:

Fra Kairo blir fortsatt meldt om patruljevirksomhet. Det forlyder at Rommel forsterker stillingene sine i El Alameinområdene. Fra luften angriper de allierte. Tobruk er blitt angrepet 100 ganger siden stedet for 103 dager siden ble okkupert av aksen. Ellers er Bengasi, Derna og Sidi Barani angrepet. Allierte fly har bombet en konvoi i Middelhavet og en annen s.v. for Kreta.

Det fjerne Østen:

På New Guinea trekker japanerne seg fortsatt tilbake. De australske troppene står bare 10 km. fra Kokodaovergangen. Allierte fly har angrepet japansk konvoi ved Buna, som enten kom med forsterkninger til New Guinea eller førte tropper bort. Det siste er det mest sannsynlige. 6 øyer til i Aleutene er besatt av amerikanerne som bruker dem som flybaser mot japanerne. Dessuten har amerikanerne besatt 2 av de aleutiske øyene som japanerne hadde tatt. Amerikanske fly har skutt ned 10 ved Aleutene. Amerikanske stupbombere har skadet en japansk krysser ved Salomonøyene. 3 japanske kryssere ble truffet under forsøk på å landsette tropper på Guadalkanarøya.

Amerikanske elitetropper blir nå utdannet for transport i fly. Denne armeen kommer til å overstige alt liknende tidligere i verden. Fienden vil på denne måten bli angrepet der han minst venter det.

Amerika sender stadig flere soldater til Europa med det allerbeste utstyre.

Kanada lager 5.000 fly pr. år, og har nå 500 krigsskip seilende.

Den engelske justisministeren, Sir John Simon, presiserte i Underhuset onsdag at forbrytelsene i de okkuperte land skal straffes etter fortjeneste. I Versailles forrige gang, sa han, glemte vi storforbryterne. Denne gang betinges enhver form for våpentilstand av de uskyldiges straff.

De allierte regjeringer i London har påny offentliggjort erklæringen om de straffene som skal bli forbryterne til del, for påny å minne verden om at dette er et av de alliertes krigsmål.

Indre vansker i NS. Quisling har opprettet en egen avdeling for spionasje innen selve hirden. - Det er framleis panikk innenfor NS p.g.a. hvervingen til Østfronten. - I Trondheim er bl.a. et stort antall NS-medlemmer satt i konsentrasjonsleir.

Ca. 100 Oslofolk er satt til opprydning etter bombardementet av Oslo. Hovedsakelig er det intelektuelle, videre 3 skipsredere, 4 journalister og en del idrettsfolk. Blant dem som arbeider på opprydningen er den 70 år gamle speidersjefen pastor Møller Gasmann, skipsreder Simonsen, skipsreder Rudolf Olsen, Herberth, begge Ruudene m.fl.

Vær forsiktig! Vi henstiller til leserne å vise forsiktighet. Lever avisen videre når du har lest den, fortell nyhetene, men la det skj i det stille. Vi vil i denne forbindelse gjøre merksam på at noen liste over abonnentene ikke eksisterer.

Nyhetene lørdag og søndag aften.

Den russiske offensiven på Donsteppene har hatt videre fremgang. De siste meldingene går ut på at tyskerne har lidd nederlag langs bredden av Don i forsøket på å komme frem med forsterkninger. I Stalingrad er alle tyske angrep slått tilbake, bl.a. 4 store tanksangrep mot de n.v.forsteder. Den "Røde Stjerne" skriver at etter 72 dagers kamp er den tyske offensiven avtatt p.g.a. de tyske tap i forreste linjer. Tyskerne har dog ikke oppgitt byen. Det blir stadig ført frem nye reserver. I Kaukasus kjemper russiske avdelinger defensive slag. Mange fiendtlige angrep er slått tilbake. S.ø.for Novorisisk er 12 fiendtlige angrep på 2 dager avvist. Flere tyske regimenter er her tilintetgjort. S.ø.for Leningrad er det heftige kamper. Tyskerne har i sine angrep her ikke klart å trenge inn i de russiske linjene. Bare i dette avsnitt hadde tyskerne i forrige måned et tap på 60.000 mann.

Det største dagsangrepet hittil i denne krigen ble gjort fredag mot Lille. Det deltok over 100 flygende festninger og minst 500 jagere. Enkelte fly var innover Rhinland og Holland. 48 fiendtlige maskiner ble skutt ned. Det er det største antall i en enkelt trefning. En militærmedarbeider sier at det er ingen overdrivelse å si at fredagsslaget innleder en ny fase i luftkrigen.

Fra Kairo blir det meldt om fortsatt alliert luftvirksomhet. Flyplasser er bombet. 3 britiske fly savnes i middelhavet. 2 tyske ble skutt ned over Malta.

Raboul på New Britain ble bombet av den største styrke allierte fly i denne krigen natt til lørdag. Det ble sluppet minst 60 tonn bomber. Natt til søndag ble Raboul angrepet på ny. Også på New Guinea var det luftangrep. En japansk destroyer er senket og en skadet ved Salamonøyene da de skulle dekke landstigningen til Guadalkanaraøyene. Dessuten ble en tung krysser skadet, og 7 japanske fly skutt ned. Japanerne holder sine aksevenner helt i villrede om sin strategi. - På 31 årsdagen for opprettelsen av den kinesiske republikk har de allierte meddelt at de frafaller alle ekstoriale rettigheter i Kina. Landet vil få fullstendig politisk frihet. Den kinesiske regjering har uttrykt sitt oppriktige bifall.

Spenningen mellom Tyskland og Danmark fortsetter. Dersom landet gir etter, vil det komme i samme stilling som Ungarn og Romania. General Lykke i Danmark er avsatt,p.g.a. henrettelsen av 2 medlemmer av det danske frikorps, som svarer til vår legion. Det danske frikorpset skal tilbake til østfronten tirsdag. Det er nå kommet så mange Gestapofolk til Danmark at en ikke behøver frikorpset.

Over hundre belgiske barn er arrestert som gisler i Manville p.g.a. et angrep som væpnede belgiske patrioter foretok mot en transporttog. Alle belgiske menn fra 18 -50 år og alle ugifte kvinner kan risikere å bli utskrevet til tvangsarbeid i Tyskland.

Tyske SS-tropper kommer i stor mengde til Trondheim. I Trøndelag skal over 1.000 personer være arrestert. "Aftontidningen" opplyser at tyskerne har tvangsrekvirert 220.000 kuer i Norge. Det er 1/7 av kreaturbestanden i Norge før krigen. Motstanden mot dette har vært særlig stor i Trøndelag. Det er et av hovedpunktene i tyskernes anklage nå. Det er det de mener når de snakker om at landets forsyninger ville bli truet dersom det var lykkes. - Formannen i den svenske journalistforeningen sa i en minnetale over redaktør Harald Langhelle at hans liv var en bekjennelse til frihetens sak i Norden.